

ściśle poufne.

Warszawa, dnia 7/III.1919.

487/5.

Raport dzienny N.I.

1/ Z powodu rozporządzenia komisarza rządowego Amusta o cudzoziemcach, postanowiono zwrócić się do niego za pośrednictwem wydziału konsularnego aby obywatele pięciu mocarstw sprzymierzonych od obowiązku meldowania się zwolnić, oraz aby biuro meldunkowe/^{przeniesione} zostało z peryferji do centrum miasta.

2/ Misja międzynarodowa Czerwonego Krzyża weszła kilkakrotnie w konflikt z władzami polskimi i budzi zachowaniem się delegatów wobec Rosjan pewne podejrzenia. M.S.Z. zwraca się do pułkownika amerykańskiego Bailey z prośbą by spowodował odwołanie panów Millera, Fryckego i towarzyszy.

3/ Ministerjum handlu i przemysłu interpeluje M.S.Z. i zasięga opinii w sprawie wodociągu w Sosnowcu, który dostarcza wody dla niemieckiej elektrowni i fabryki azotu w Chorzowie. Niemiecki związek hutniczy proponuje jako kompensatę materiały wybuchowe i azoto-wapień i inne wzamian za dostarczenie wody. Departament polityczno-dyplomatyczny proponuje, by nie oponować, żeby Ministerjum Handlu i Przemysłu nawiązało rokowania nieoficjalne z niemieckim związkiem hutniczym, w celu wybadania pro i contra, bez przesadzenia na razie przyszłej decyzji.

4/ Za pośrednictwem agenta Kopenhaskiego dochodzi nas poufna interpelacja Duńskiej partji konserwat./która wobec upadku gab. Zahle zapewne wejdzie w skład rządu/ w kwestji przyjęcia wspólnej zasady dla roszczeń terytorjalnych wobec Niemiec. Proszę o poufną informację, czyby Polska nie poparła dążeń duńskich przeciwnych plebiscytowi / ze względu na Schleswig/. Departament dyplomatyczno-polityczny proponuje odpowiedzieć za pośrednictwem Komitetu Narodowego duńskiemu delegatowi na konferencję pokojową, że Polska roszczenia terytorjalne oprze na zasadzie historycznej.

5/ Wzrost bolszewizmu w Pruszech Wschodnich wywołał w kołach konserwatystów niemieckich pewne tendencje do bliższego kontaktu z Polska. / Batocki,.....

6/ W sprawie informowania poszczególnych wydziałów M.S.Z., Departament proponuje zarządzić by ważniejsze gazety zagraniczne przesyłane były przede wszystkim referatom politycznym.

Warszawa, dn. 8 marca 1919.

ściśle poufne.

R a p o r t 2.

1/Dziś odbyła się w M.S.Z. konferencja międzyministerjalna w sprawie Czerw. Krzyża i jego działalności w Polsce. Postanowiono wydać pewne normy ograniczające działalność misji szwajcarskiego Czerw. Krzyża i dalej, utworzyć komitet stały międzyministerjalny przy Minist. Zdrowia, któryby stał w ścisłym kontakcie z misją pułkownika Bailey. Pułk. Bailey został o utworzeniu tego komitetu zawiadomiony.

2/Komitet Narodowy donosi, że marszałek Foch uznał misję hr. Lamezana przy generale Berthelot i wydał temuż odpowiednie polecenie.

3/"Ceskie Slovo" podaje interwiew chargé d'affaires Włodka w Hadze z redaktorem "Het. Vaterland" o stosunkach polsko-czeskich. Tekst jest niezrozumiały, wni-docznie przekreślony.

Z tego powodu Dep. Dypl. proponuje wydać dla agentów zagr. zakaz udzielania interwiewów bez poprzedniej aprobaty M.S.Z.

4/Jest w przygotowaniu akcja antyczeska na Słowaczczyźnie.

5/Z Paryża przychodzi wiadomość, że wyłonił się, na konferencji pokojowej plan łącznego rozstrzygnięcia sprawy Raciborza i Cieszyńskiego - Spór polsko-czeski ma być załatwiony przez przysądzenie Raciborza jednej, Cieszyńskiego, drugiej stronie.

6/Są w toku prace organizacyjne placówek w Budapeszcie i Bukareszcie.

7/Dn. 7/III b.r. odbyło się w Minist. zebranie w sprawie Towarzystwa Wschodniego. Ma ono na celu tworzenie izb handlowych na Wschodzie, banku dla handlu ze Wschodem i.t.d. Towarzystwo ma być pionierem handlu na Wschodzie i zdobywać dla polskiego przemysłu i kapitału dawne polskie rynki zbytu w Rosji i opuszczone przez Niemców rynki azjatyckie, i stać ma pod opieką i kontrolą Rządu jako uprzywilejowane. Następne zebranie odbyć się ma ze współudziałem zainteresowanych kół.

8/Dn. 7/III b.r. odbyła się w Minist. konferencja w sprawie wysłania ekonomicznej misji do Skandynawji, szczególnie dla zakupu maszyn rolniczych.

9/Przy tej sposobności ujawnił się spór kompetencyjny pomiędzy Wydział. Ek. Handl. M.S.Z. a Sekcją Handlu Zewnętrznego Min. dla Handlu i Przemysłu. Wsuwa się kwestja zapewnienia wpływu M.S.Z. na politykę handlową Minist. dla Handlu i Przemysłu.

Warszawa dnia 11 marca 1919.

Raport dzienny No.4.

1. Ze względu na okupację Preszburga przez wojska francuzkie i z uwagi na potrzebę akcji polskiej na Słowaczczyźnie, proponuje się zwrócić za pośrednictwem Komitetu Narodowego do rządu francuzkiego o dopuszczenie konsula polskiego w Preszhurgu.
2. Chargé d'affaires dla państwa S.H.S. z siedzibą w Belgradzie mianowany został dr. Zygmunt Stefański.
3. Zaleski donosi z Berna, że uzyskał od szefa departamentu politycznego w Bernie aprobatę dla p. Modzelewskiego, jako polskiego chargé d'affaires i prosi M.S.Z. o list odwołujący dla siebie i przysłanie listu uwierzytelniającego dla p. Modzelewskiego. Zakomunikowano mu równocześnie, że Rada Związkowa szwajcarska w najbliższym już czasie załatwi sprawę uznania Państwa i Rządu Polskiego.
4. Z uwagi na nieuregulowane stosunki między Polską a Stanami Zjednoczonymi proponuje Departament prosić Rząd szwedzki / za pośrednictwem posła we Wiedniu/by zechciał aż do uregulowania formalnego kwestji sprawować opiekę nad obywatelami polskimi w Ameryce. Równocześnie Departament zwróci się do Komitetu Narodowego o wyjaśnienie i wnioski.
5. Od niejakiego czasu toczą się w Bernie za pośrednictwem chargé d'affaires Zaleskiego rozmowy pomiędzy Francją a Austro-Niemcami na temat ewentualnej federacji naddunajskiej, w skład której miałyby wejść: Węgry, Czechy, Jugosławja i Austrja. Ze strony austryjackiej wystąpili w tej sprawie sekretarz Stamu Bauer, poseł bar. Haupt i bar. Hennet. Ze strony francuskiej sekretarz ambasady Châteauneuf. Châteauneuf proponuje wspólną akcję francuską-polską przeciw przyłączeniu Austrji do Rzeszy Niemieckiej. Przeciw takiemu połączeniu oświadczyć się mieli podobno kategorycznie w Paryżu Ador i Calonder.
6. Interpeluje się M.S.Z. w sprawie ustawy o sekwestrze majątku Rzeszy Niemieckiej i jej obywateli. Departament dyplomatyczny jest zdania, że kwestja ta nie przedstawia interesu politycznego i rozstrzygniętą być może ściśle praktycznie na podstawie rachunku.

7. W Mińsku zjawiała się delegacja niemieckich oficerów, zdaje się dla rokowań z władzami bolszewickimi. Cel niewiadomy.
8. Sjonistyczna "Morgenzeitung" we Wiedniu przynosi interwiew z b. ministrem Wasilowskim na temat kwestji żydowskiej. Rozmowa podana luźno, w tonie i w komentarzach nieprzychylna.
9. Agient prasowy w Kopenhadze prosi o wyjaśnienie sprawy morderstwa delegatów Czerwonego Krzyża rosyjskiego, którą zajęła się prasa duńska. Postawiono zakomunikować w odpowiedzi tekst wyjaśnienia, udzielonego swego czasu prasie.
10. Za pośrednictwem Komitetu Narodowego zainterpelowany ma być rząd rumuński czy przyjmie p. Marjana Lindego jako chargé d'affaires polskiego w Bukareszcie.

Rundschau 115

Raport dzienny Nr. 5.

1/ Wniesioną została na Sejm interpelacja w sprawie położenia żołnierzy polskich we Włoszech. M.S.Z. zwróci się do attaché militaire w Bernie rotmistrza Górki, któremu powierzona została opieka nad formacjami polskimi we Włoszech, by do dwóch tygodni dostarczył potrzebnych wyjaśnień.

2/ Na skutek rozpraw w Sejmie o dobrach donacyjnych zwrócił się delegacja do notariusza do M.S.Z. z prośbą o opiekę. Zakomunikowano im, że M.S.Z. uważa sprawę tę za wewnętrzną, usuwającą się z pod jego kompetencji i nie nadającą się do traktowania międzynarodowego.

3/ Nowo założony "Komitet Rosyjski" w Warszawie zwrócił się do M.S.Z. z petycją, by nadać czynnościom jego charakter konsularny, to znaczy, by M.S.Z. pośredniczyło w komunikacji jego z poszczególnymi władzami. Proponuje się kwestję rozstrzygnąć jak poprzednio i przekazać sprawę "Komitetu Rosyjskiego" Ministerjum Spraw Wewnętrznych zarówno ze względu na charakter ich jak i na potrzebę pewnej kontroli nad czynnościami Komitetu.

4/ Rząd Bułgarski desygnował na stanowisko posła w Warszawie ekonomistę Wenelina Ganewa, profesora Uniwersytetu w Sofji.

5/ Węgierski chargé d'affaires Czekonics zwraca się do Ministerjum z prośbą o wyjęcie jego z pod obowiązku cudzoziemców meldowania się u władz bezpieczeństwa. Zwrócono się w tej sprawie do komisarza Anusza, podając mu listę członków poselstwa Węgierskiego jako eksteritorialnych.

6/ Szef sekcji dr. Jodko wyjechał dziś do Paryża.

Kardynal

Warszawa, dn. 7. 3. 1919.

RAPORT DZIENNY NR. 1:

- 1/ Z powodu rozporządzenia Komisarza Rządowego Anusza o cudzoziemcach, postanowiono zwrócić się do niego za pośrednictwem wydziału konsularnego, aby obywatele pięciu mocarstw sprzymierzonych od obowiązku meldowania się zwolnić, oraz aby biuro meldunkowe przeniesione zostało z peryferji do centrum miasta.
- 2/ Misja Międzynarodowa Czerwonego Krzyża weszła kilkakrotnie w konflikt z władzami polskimi i budzi zachowaniem się delegatów wobec Rosjan pewne podejrzenie. M. S. Z. zwraca się do pułk. amerykańskiego Bailey z prośbą, by spowodował odwołanie panów Millera, Fryckiego i towarzyszy.
- 3/ Ministerjum Handlu i Przemysłu interpeluje M. S. Z. i zasięga opinii w sprawie wodociągów w Sosnowcu, który dostarcza wody dla niemieckiej elektrowni i fabryki azotu w Chorzowie. Niemiecki związek hutniczy proponuje jako rekompensatę materiały wybuchowe i azoto-wapień i inne wzamian za dostarczenie wody. Departament Polityczno-Dyplomatyczny proponuje, by nie oponować, żeby Min. Handlu i Przemysłu nawiązało rokowania nieoficjalne z niemieckim związkiem hutniczym, w celu wybadania pro i contra, bez przesądzenia narazie przyszłej decyzji.
- 4/ Za pośrednictwem agenta kopenhaskiego dochodzi nas poufna interpelacja duńskiej partji konserwatywnej, która wobec upadku gub. Zahle zapewne wejdzie w skład rządu / w kwestji przyjęcia wspólnej zasady dla roszczeń terytorjalnych Niemiec wobec Niemiec. Proszą o poufną informację, czy by Polska nie poparła dążeń duńskich, przeciwnych plebiscytowi /ze względu na Szleszwig / . Departament dyplomatyczno-polityczny proponuje odpowiedzieć za pośrednictwem Komitetu Narodowego duńskiemu Delegatowi na konferencję pokojową, że Polska roszczenia terytorjalne oprze na zasadzie historycznej.
- 5/ Wzrost bolszewizmu w Pruszech Wschodnich wywołał w kołach konserwatystów niemieckich pewne tendencje do bliższego kontaktu z Polską /Batocki/
- 6/ W sprawie informowania poszczególnych wydziałów M. S. Z., Departament proponuje zarządzić, by ważniejsze gazety zagraniczne przesyłane były przedewszystkiem referatom politycznym.

RAPORT NR 2:

Warszawa, dn. 8. 3. 1919.

- 1/ Dziś odbyła się w M. S. Z. konferencja międzyministerjalna w sprawie Czerwonego Krzyża i jego działalności w Polsce. Postanowiono wydać pewne normy ograniczające działalność misji szwajcarskiego Czerwonego Krzyża i dalej, utworzyć komitet stały międzyministerjalny przy Minist. Zdrowia, który by stał w ścisłym kontakcie z misją pułk. Bailey. Pułk. Bailey został o utworzeniu tego komitetu zawiadomiony.
- 2/ Komitet Narodowy donosi, że marsz. Foch uznał misję hr. Lamezana przy gen. Berthelot i wydał temuż odpowiednie polecenie.
- 3/ " Ceskie Slovo " podaje interwiew chargé d'affaires Włodka w Hadze z redaktorem " Het. Vaterland " o stosunkach polsko-czeskich. Tekst jest niezrozumiały, widocznie przekreślony. Z tego powodu Dep. Dypl. proponuje wydać dla agentów zagr. zakaz udzielania interwiew bez poprzedniej aprobaty M. S. Z.

- 4/ Jest w przygotowaniu akcja anti-czeska na Słowacyznie.
- 5/ Z Paryża przychodzi wiadomość, że wyłonił się, na konferencji pokojowej, plan łącznego rozstrzygnięcia sprawy Raciborza i Cieszyńskiego spór polsko - czeski ma być załatwiony przez przysądzenie Raciborza jednej, Cieszyńskiego drugiej stronie.
- 6/ Są w toku prace organizacyjne placówek w Budapeszcie. i Bukareszcie.
- 7/ Dnia 7.3. b.r. odbyło się w Ministr. zebranie w sprawie Towarzystwa Wschodniego. Ma ono na celu tworzenie izb handlowych na Wschodzie, banku dla handlu ze Wschodem itd. Towarzystwo ma być pionierem handlu na Wschodzie i zdobywać dla polskiego przemysłu i kapitału dawne polskie rynki zbytu w Rosji i opuszczone przez Niemców rynki azjatyckie, i stać ma pod opieką i kontrolą rządu jako uprzywilejowana. Następne zebranie odbyć się ma ze współudziałem zainteresowanych kół.
- 8/ Dnia 7.3. r.b. odbyła się w Ministr. konferencja w sprawie wysłania ekonomicznej misji do Skandynawji, szczególnie dla zakupu maszyn rolniczych.
- 9/ Przy tej sposobności ujawnił się spór kompetencyjny pomiędzy Wydz. Ek. Handl. M.D.Z. a Sekcją Handlu Zewnętrznego Min. dla Handlu i Przemysłu. Wsuwa się kwestja zapewnienia wpływu M.S.Z. na politykę handlową Ministr. dla Handlu i Przemysłu.

Za zgodność odpisu:

RAPORT DZIENNY NRx. 3:

- 1/ Zaleski donosi wiadomość z Timesa 5/III.o obradach Komisji Polskiej Cambon'a. Słychać, że nie jest jeszcze pewnem, czy Gdańsk z uwagi na charakter narodowościowy ludności stanie się portem polskim. Szuka się kompromisu w tym sensie, by Eckenwerde oddać Polsce, w każdym zaś razie przypadną terytorja leżąca na wschód od portu Niemcom.
- 2/ Ten sam telegram donosi, że data wyjazdu wojsk Hallera jeszcze niepewna i z powodu trudności w Gdańsku wyjazd prawdopodobnie nie nastąpi przed upływem 2 - 3 tygodni.
- 3/ Telegram Seydy donosi, że komisja polska pod przewodnictwem Cambon'a zajmuje się w tej chwili ustaleniem zachodniej granicy Polski i że rokowania jej są na dobrej drodze.
- 4/ L'Humanité ogłasza artykuł Longuet'a występujący przeciwko noszczeniu Polski do granic z 1772 roku i powołując się na wywody na niejakiemu Lewina w amerykańskim czasopiśmie "New Republic" twierdzi, że stosunki narodowościowe w takim Państwie Polskiem przedstawiałyby się gorzej, jak w Austro-Węgrzech.
- 5/ Z Poznania nadchodzi wiadomość, że rokowania z Komisją niemiecką będą wkrótce ukończone. Misja Noulensa pozostawi jedną komisję w Poznaniu, drugą wyśle do Gdańska, między innymi dla przygotowania wylądowania wojsk Hallera.
- 6/ Pułk. Wade wrócił ze Spizu i Orawy z wrażeniem i przekonaniem o zupełnej słuszności roszczeń polskich. Wskazuje konieczność zetknięcia delegacji ludności miejscowej z misją Noulensa oraz wysłania kilku jej członków do Paryża.
- 7/ Niemcy kontynuują w Skandynawji wyteżoną propagandę anti-polską. Posługują się b. wydatnie biurem litewskim w Sztokholmie. Skutkiem prawdopodobieństwa utraty kolonji wzmagają się Drang nach Osten i przewidywać należy duże trudności w uregulowaniu kwestji Kowna i Suwałszczyzny. Mając na oku przyszłe stosunki do Rosji Niemcy dążyć będą usilnie do zachowania wspólnej granicy z bolszewikami.
- 8/ Ministerjum Poczty domaga się interwencji celem przywrócenia komunikacji pocztowej i telegraficznej z Wiedniem. Jedyną gwarancją wydaje się w tym momencie uzyskanie od aliantów oddziału wojskowego, któryby wziął pod swoją ochronę wszystkie środki komunikacyjne między Krakowem, a Wiedniem, w szczególności zaś dał eskortę pociągów kolejowym. Wskazaną jest interwencja w tej mierze zarówno za pośrednictwem misji Noulensa, jak i przez Komitet Narodowy w Paryżu.
- 9/ Wczoraj, 9 b.m. wyjechał z powrotem do Cieszyna delegat Min. Spr. Zagr. p. Dangel.
- 10/ Naskutek interwencji Ministerjum Spr. Zagr. w Paryżu domaga się Komitet Narodowy kreowania konsularnej placówki w Konstantynopolu. Na miejsce to proponowany jest ad interim p. Swierzbński, przeznaczony na konsula w Smyrnie.

Za zgodność odpisu:

Warszawa, dn. 11 marca 1919.

MIN. SPR. ZAGR.

RAPORT DZIENNY NR 4:

- 1/ Ze względu na okupację Presburga przez wojska francuskie i z uwagi na potrzebę akcji polskiej na Słowaczczyźnie, proponuje się zwrócić za pośrednictwem Komitetu Narodowego do rządu francuskiego o dopuszczenie konsula polskiego w Presburgu.
- 2/ Chargé d'affaires dla państwa S.H.S. w siedzibą w Belgradzie mianowany został dr. Zygmunt Stefański.
- 3/ Zaleski donosi z Berna, że uzyskał od szefa departamentu politycznego w Bernie aprobatę dla p. Modzelewskiego, jako polskiego chargé d'affaires i prosi M.S.Z. o listę odwołujący dla siebie i przysłanie listu uwierzytelniającego dla P. Modzelewskiego. Zakomunikowano mu równocześnie, że Rada Związkowa Szwajcarska w najbliższym już czasie załatwi sprawę uznania Państwa i Rządu Polskiego.
- 4/ Z uwagi na nieuregulowane stosunki między Polską, a Stanami Zjednoczonymi proponuje Departament prosić Rząd Szwedzi/za pośrednictwem posła we Wiedniu/ by zechciał aż do uregulowania formalnego kwestji sprawować opiekę nad obywatelami polskimi w Ameryce. Równocześnie Departament zwróci się do Komitetu Narodowego o wyjaśnienie i wniocki.
- 5/ Od niejakiego czasu toczą się w Bernie za pośrednictwem chargé d'affaires Zaleskiego rozmowy pomiędzy Francją, a Austro-Niemcami na temat ewentualnej federacji naddunajskiej, w skład której miałyby wejść: Węgry, Czechy, Jugosławja i Austria. Ze strony austriackiej wystąpili w tej sprawie sekretarz Stanu, Bauer, poseł baron Haupt i bar. Hennet. Ze strony francuskiej: sekretarz ambasady: Chateaufauf, Chateaufauf proponuje wspólną akcję francuzko-polską przeciw przyłączeniu Austrii do Rzeszy Niemieckiej. Przeciw takiemu połączeniu oświadczyć się mieli podobno kategorycznie w Paryżu Adir i Calonder.
6. Interpeluje się M. S. Z. w sprawie ustawy o sekwestrze majątku Rzeszy Niemieckiej i jej obywateli. Departament dyplomatyczny jest zdania, że kwestja ta nie przedstawia interesu politycznego i rozstrzygnięta być może ściśle praktycznie na podstawie rachunku.
- 7/. W Mińsku zjawiała się delegacja niemieckich oficerów, zdaje się dla rokowań z władzami bolszewickimi. Cel - niewiadomy.
- 8/. Sjonistyczna " Morgenzeitung " w Wiedniu przynosi interwiew z b. ministrem Wasilewskim na temat kwestji żydowskiej. Rozmowa podana luźno, w tonie i w komentarzach nieprzychylna.
- 9/ Agent prasowy w Kopenhadze prosi o wyjaśnienie sprawy morderstwa delegatów Czerwonego Krzyża rosyjskiego, którą zajęła się prasa duńska. Postanowiono zakomunikować w odpowiedzi tekst wyjaśnienia, udzielonego swego czasu prasie.
- 10/ Za pośrednictwem Komitetu Narodowego zainterpelowany ma być rząd rumuński, czy przyjmie p. Marjana Lindego jako chargé d'affaires polskiego w Bukareszcie.

Za zgodność odpisu:

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

350

RA P O R T D Z I E N N Y N r. 5.

1. Wniesioną została na sejm interpelacja w sprawie położenia żołnierzy polskich we Włoszech. M.S.Z. zwróci się do attaché militaire w Bernie, rotm. Górki, któremu powierzona została opieka nad formacjami polskimi we Włoszech, by do 2-ech tygodni dostarczył potrzebnych wyjaśnień.
2. Naskutek rozpraw w sejmie o dobrach donacyjnych zwróciła się delegacja ~~donatarjuszy~~ donatarjuszy do M.S.Z. z prośbą o opiekę. Zakomunikowano im, że M.S.Z. uważa sprawę tę za wewnętrzną, usuwając się z pod jego kompetencji i nie nadającą się do traktowania międzynarodowego.
3. Nowo założony "Komitet Rosyjski" w Warszawie zwrócił się do M.S.Z. z petycją, by nadać czynnościom jego charakter konsularny, to znaczy, by M.S.Z. pośredniczyło w komunikacji jego z poszczególnymi władzami. Proponuje się kwestję rozstrzygnąć jak poprzednio i przekazać sprawę "Komitetu Rosyjskiego" Min. Spr. Wewn. zarówno ze względu na charakter ich jak i na potrzebę pewnej kontroli nad czynnościami Komitetu.
4. Rząd bułgarski desygnował na stanowisko posła w Warszawie ekonomistę Wenelina Ganewa, profesora Uniwersytetu w Sofji.
5. Węgierski chargé d'affaires E Csekonics zwraca się do Ministerstwa z prośbą o wyjęcie jego z pod obowiązku cudzoziemców meldowania się u władz bezpieczeństwa. Zwrócono się w tej sprawie do komisarza Anusza, podając mu listę członków posekstwa węgierskiego jako eks-terytorjalnych.
6. Szef Sekcji, Dr. Jodko wyjechał dziś do Paryża.

RA P O R T D Z I E N N Y N r. 6.

Warszawa, dn. 13. III. 19.

1. Adres Sejmu do Izb Poselskich w Londynie, Paryżu i Rzymie przesyła M.S.Z. na ręce Komitetu Narodowego.
2. Na Śląsku Górnym jest w toku akcja niemiecka i koncentracja wojsk Niemcy wskazuje na współdziałanie kół bolszewickich z "wszechpolskimi agitatorami". Jest prawdopodobieństwo, że i Czesi chcąc uzyskać pretekst do wkroczenia na Śląsk przyczyniają się do wzburzenia. M.S.Z. zawiadomiło o sprawach tych misję sojuszniczą Noulensa. Wskazaniem byłoby peżatem działać uspakajająco na ludność za pośrednictwem posłów sejmowych z Zagłębia, by Niemcom nie dawać powodu do represji.
3. Wystosowany został list do przedstawiciela angielskiego Sir Esmé Howarda, w którym prezydent ministrów prosi o nawiązanie stosunków dyplomatycznych pomiędzy Polską a Anglią.
4. Działacze polscy na Śląsku wskazują na ważność i pilność utworzenia politycznej placówki obserwacyjnej w Berlinie.

Za zgodność odpisu:

Raport dzienny N. 3.

Warszawa, dn. 10/III-19.

1/ Zaleski donosi wiadomość z Timesa /5/III/ o obradach komisji polskiej Cambon'a. Słychać że nie jest jeszcze pewnem, czy Gdańsk z uwagi na charakter narodowościowy ludności stanie się portem polskim. Szuka się kompromisu w tym sensie, by Eckernwerde oddać Polsce, w każdym zaś razie przypadną terytorja leżące na wschód od portu Niemcom.

2/ Ten sam telegram donosi, że data wyjazdu wojsk Hallera jeszcze niepewna i z powodu trudności w Gdańsku wyjazd prawdopodobnie nie nastąpi przed upływem 2 - 3 tygodni.

3/ Telegram Seydy donosi, że komisja polska pod przewodnictwem Cambon'a zajmuje się w tej chwili ustaleniem zachodniej granicy polskiej i że rokowania jej są na dobrej drodze.

4/ L'Humanité ogłasza artykuł Longuet'a występujący przeciwko roszczeniu Polski do granic z 1772 roku i powołując się na wywody niejakiego Lewina w amerykańskim czasopiśmie "New Republic" twierdzi, że stosunki narodowościowe w takim państwie polskim przedstawiałyby się gorzej jak w Austro-Węgrzech.

5/ Z Poznania nadchodzi wiadomość, że rokowania z komisją niemiecką będą wkrótce ukończone. Misja Noulensa pozostawi jedną komisję w Poznaniu, drugą wyszle do Gdańska, między innymi dla przygotowania wylądowania wojsk Hallera.

6/ Pułkownik Wade wrócił ze Spiżu i Crawy z wrażeniem i przekonaniem o zupełnej słuszności roszczeń polskich. Wskazuje konieczność zętknięcia delegacji ludności miejscowej z misją Noulensa oraz wysłania kilku jej członków do Paryża.

7/ Niemcy kontynuują w Skandynawji wyteżoną propagandę antypolską. Posługują się bardzo wydatnie biurem litewskim w Stockholmie. Skutkiem prawdopodobieństwa utraty kolonji wzmagają się Drang nach Osten i przewi-

dywać należy duże trudności w uregulowaniu kwestji Kowna i Suwalszczyzny. Mając na oku przyszłe stosunki do Rosji Niemcy dążyć będą usilnie do zachowania wspólnej granicy z bolszewikami.

8/ Ministerjum poczt domaga się interwencji celem przywrócenia komunikacji pocztowej i telegraficznej z Wiedniem. Jedyną gwarancją wydaje się w tym momencie uzyskanie od aliantów oddziału wojskowego, któryby wziął pod swoją ochronę wszystkie środki komunikacyjne między Krakowem a Wiedniem, w szczególności zaś dał eskortę pociągom kolejowym. Wskazane jest interwencja w tej mierze zarówno za pośrednictwem misji Noulensa jak i przez Komitet Narodowy w Paryżu.

9/ Wczoraj 9 b.m. wyjechał z powrotem do Cieszyna delegat Ministerjum spraw zagranicznych p. Dangel.

10/ Na skutek interwencji Ministerjum spraw zagranicznych w Paryżu domaga się Komitet Narodowy kreowania konsularnej placówki w Konstantynopolu. Na miejsce to proponowany jest ad interim p. Swierzbicki, przeznaczony na konsula w Smyrnie.

353

Warszawa, 13/III-19.

Raport dzienny Nr. 6.

1/ Adres Sejmu do Izb Poselskich w Londynie, Paryżu i Rzymie przesyła M.S.Z. na ręce Komitetu Narodowego.

2/ Na Śląsku Górnym jest w toku akcja niemiecka i koncentracja wojsk. Niemcy wskazują na współdziałanie kół bolszewickich ze "wszechpolskimi agitatorami". Jest prawdopodobieństwo, że i czesi chcą uzyskać pretekst do wkroczenia na Śląsk przyczyniając się do wzburzenia. M.S.Z. zawiadomiło o sprawach tych misję międzysojuszniczą Houlensa. Wskazaniem byłoby pozatem działać uspokajająco na ludność za pośrednictwem posłów sejmowych z Zagłębia, by Niemcom nie dawać powodu do represji.

3/ Wystosowany został list do przedstawiciela angielskiego Sir Esme Howarda, w którym prezydent Ministrów prosi o nawiązanie stosunków dyplomatycznych pomiędzy Polską a Anglią.

4/ Działacze polscy na Śląsku wskazują na wagność i pilność utworzenia politycznej placówki obserwacyjnej w Berlinie.

GENERALNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 48315 dnia 13 / III. 1919 r.
załącz. Wydział.

Kucyk